

בניחת

דבר כל דברך בנות לכל אדם ובכל עת

לזכר נשמות מ"ה קדושי מירון תשפ"א

מדוע ביצעה האאודי עצירה פתאומית?

מסתבר כי האיש רופא במקצועו, ובעינו החדה הבחין שהאדם היושב בספסל האחורי, מראה סימני מצוקה, מה שהתברר לאחר מכן כהתקף לב חריף. פעולות ההחייאה שביצע בו בדקות הקריטיות הללו, הצילו את חייו, עד אשר הגיעו כוחות הרפואה.

מעשה אמיתי זה, מראה עד כמה ניתן וצריך לדון לכף זכות. התנהגותו התמוהה של האיש התבררה כגילוי תושיה ומעשה מציל חיים.

ועוד כמה מילים על מצוות 'בצדק תשפוט עמיתך':

א. כאשר מתוודעים לאדם העושה מעשה שאפשר לראותו כמעשה טוב והגון, אך גם ניתן לפרשו לשלילה, מצוה מן התורה לדונו לכף זכות, ולפרש את מעשיו באור חיובי.

ב. לא רבים יודעים, אך מצוה זו חלה רק כלפי אדם אותו מכירים באופן אישי, ואין חיוב לדון לכף זכות אדם זר אשר אין יודעים עליו מאומה.

ג. גם במקרים בהם לא חלה חובה מעיקר הדין לדון לכף זכות, מצוה ממידת חסידות לדון לכף זכות בכל אופן. ואז יזכה האדם להבטחה שאמרנו חז"ל: 'כל הדין את חברו לכף זכות, המקום ידינו לכף זכות'.

רכב האאודי היוקרתי, נצמד בעקשנות לאוטובוס בניסיון לעקוף אותו. למרות הרצון הטוב, הדבר לא התאפשר מבחינה טכנית, בכביש צר בעל נתיב אחד לכל כיוון, וגדר הפרדה משמאל. לבסוף נקט הנהג האלמוני בצעד מפתיע, הוא סטה לשוליים, חלף במהירות על פני האוטובוס העמוס, וחזר לכביש. במקום להמשיך לדרכו, הוא האט עד שעצר לחלוטין, חוסם את האוטובוס מלהמשיך בדרכו. לפני שאי מי הספיק להוציא מילה מפיו, יצא מהרכב אדם צעיר, וסימן נמרצות לנהג האוטובוס לפתוח לו את הדלת, ומיד.

אחר שהדלת נפתחה בפניו, הוא התפרץ לחלל האוטובוס, בשעטה דהר עד לספסל האחורי, שם תפס אדם בגיל העמידה, משך אותו מהכסא, והשכיב אותו על הרצפה. מלמולי הפתעה נשמעו בקהל הנוסעים, אנשים לא ידעו אם לבכות או לצחוק, חלקם כבר חייגו למשטרה, אחרים החלו לנוס בבהלה מהאיש המוזר. רק אחד הנוכחים שהכיר את הזר, ניסה להרגיע את שאר הנוסעים כי מדובר באדם הגון מן היישוב, שבוודאי עוד רגע יסביר את פשר מעשיו. לאחר דקות ארוכות ומתוחות התבהרה התמונה המפתיעה:

להלכה
ממעשה

מעשה רב

המשתתף הקבוע שלא החמיץ אפילו שיעור אחד, כאשר בסיומו של כל שיעור הוא מודה למגיד השיעור על דבריו הנפלאים והמחכימים."

וסיים ראש הישיבה: "מי שהכיר את ר' דוד זצ"ל, ידע כי לא היה זה מן השפה ולחוץ חלילה. בליבו הטוב, ובאהבתו לכל יהודי, הוא באמת חש והרגיש

שיש לו מה ללמוד ולהחכים מאותו תלמיד חכם, ואכן הוא מקבל תועלת אמיתית מהשיעור. הוא חי בתחושה כי לכל יהודי יש מה ללמד אותו, בדרכו הייחודית רק לו."

שיעור במידות נאצלות

בליל שמחת תורה תשפ"ב הסתלק בפתאומיות הגאון רבי דוד ברונר זצ"ל, תלמיד חכם מיוחד בעל חכמת לב ומידות נאצלות, שכיהן כמשגיח בישיבת 'נתיבות חכמה', והיה מסור בלב ונפש לתלמידיו הרבים, אשר באו ללמוד ממנו עצה ותושיה.

בהספדו, סיפר ראש הישיבה, הגר"ד וולפסון שליט"א, את

המעשה הבא: "ישנו יהודי שפתח שיעור בנושא מסויים. כשר' דוד שמע על כך, מיד קבע עצמו להשתתף בשיעור באופן קבוע. גם כאשר הלכו השומעים והתמעטו, השיעור לא נסגר, בזכות

דרכיה: נועם!

מן הפרשה

לא שומעים!

יִשְׂא... עֲלֶיךָ גוֹי מְרַחֵק מִקְצֵה הָאָרֶץ...
גוֹי אֲשֶׁר לֹא תִשְׁמַע לְשִׁנּוֹ (כ"ח, מ"ט)

מובא במפרשים, כי הקללות שנאמרו בפרשת כי תבוא, התקיימו בימי חורבן בית שני. על פי זאת, כתב האלשיך, יתבאר מה שנאמר בפסוק 'גוֹי אֲשֶׁר לֹא תִשְׁמַע לְשִׁנּוֹ', שהרי בית שני חרב על שנאת חנם, היינו שלא הקשיבו והאזינו איש לרעהו, ומידה כנגד מידה נענשו שיביא עליהם ה' גוי אשר לא ישמעו ולא יבינו את לשונו.

ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמת, לרפואה והצלחה, לפרטים: kdosheimeron@gmail.com

י"ל ע"י עמותת קדושי מירון תשפ"א | kdosheimeron@gmail.com

לאור של הדף היומי

לעשות נחת

מודה ועוזב ירוחם

דתנו רבנן... יכול שאני מרבה כורח ויוצא כגרעון כסף ת"ל 'זכי תשלחנו חפשי מעמך' מי ששילוחו מעמך - יצא כורח ויוצא כגרעון כסף שאין שילוחו מעמך (קידושין מז:)

הדבר, וימית עליו עונש כבד. מאידך, את הנעשה אין להשיב, ואין לו דרך להחזיר את הגלגל לאחור ולהשיב את הכספים כאילו לא היה דבר. ועתה נפשו בשאלתו, אנה יסתתר מחמת המעסיק הגוי, אשר ישוש על ההזדמנות לעשות בו נקם ולהשיב לו כגמולו.

הרבי זצוק"ל חייך אליו חיוך מאיר ויעץ לו - ללכת ישירות לבעל החברה, ולהתוודות בפניו על מעשיו. לאור החשש שהביע היהודי מצעד כזה, הוסיף לו הרבי הבטחה נאמנה, כי לא יאונה לו כל רע, ואף לא יפוט מעבודתו. היהודי עשה כאשר נצטווה, ואכן, דבריו של הרבי התקיימו במדויק. כל ימיו של אותו יהודי, ייחס את נס הצלתו ומקור פרנסתו - לחכמתו וברכתו של הרבי מטולנא זצ"ל.

על פי התורה, נדרש האדון להעניק לעבד עברי המסיים את שנות עבודתו, ממיטב נכסיו, כהוקרה על עבודתו. בגמרא כאן מבואר כי ישנם מקרים בהם לא מקבל העבד את מענק היציאה, כמו במקרה שברח לפני שהגיע זמנו, שאז אינו זכאי להענקה בעת שמגיע זמן סיום עבודתו.

אל ביתו של האדמו"ר מטולנא זצ"ל בבית וגן, נכנס יהודי שסיפר לרבי כי הוא מתגורר בחו"ל, וכבר שנים רבות הוא משמש בתפקיד בכיר בחברה הנמצאת בבעלות גוי. בתקופה האחרונה, פחו עליו יצרו, והוא מעל בכספי החברה, והעביר לרשותו סכומים גדולים בדרכים עקלקלות.

לאחר שהתעשת והבין את חומרת מעשיו, נחרד למצוא את עצמו חי בפחד ובאימה שמא יתגלה

שלום הרב, אני מתגורר בבניין מגוון מבחינת גיל האוכלוסייה - מזוגות צעירים, עד משפחות ברוכות ילדים, וגם אנשים מבוגרים. 'ועד הבית' אצלנו הוא יהודי מבוגר שחשוב לו מאוד הניקיון הסביבתי, אתגר קצת מורכב בהתחשב בילדים הרבים שגרים כאן, ועל כן הבניין עובר ניקיון יסודי פעמיים בכל שבוע.

קורה, וגם אדם בוגר מלכלך מבלי משים, כגון, הפח פטטף או שנייר התעופף. באופן כללי אני משתדל

נקי יהיה לביתו

לנקות אחריי אם גרמתי איזה לכלוך, אך לפעמים אני ממחר, ואיני יכול להרשות לעצמי להפסיד תפילה במניין או אוטובוס, רק בגלל עטיפה שהתעופפה מבלי משים. וכעת אני ניצב בפני דילמה: מחד, מושקע בבניין כסף רב ומאמצים לשמור על נקינותו, ואיני רוצה להזיק חלילה את ההשקעה הרבה. אך מאידך, טבעי ונורמלי שמתלכלך, ולכן יש מנקה. השאלה היא, עד כמה מחויבותי האישית להקפיד על ניקיון הבניין?

השו"ת השבועי

שאלה שבועית 10

את תשובותכם יש לשלוח לדוא"ל המופיע בעמוד הראשון של הגיליון או להקליט את תשובתכם בקו 'בנחת' שמספרו - 6736* בין המשיבים יוגרלו כרטיסים לרכישת ספרים ע"ס 50 ש"ח

הוא בחזקת מותרת ועומד, ומותר למסרו בלי התראה. ולכאורה לאור הדברים האמורים, עולה שמעיקר הדין מותר למסור את הנהג הפרוע למשטרה, ובוודאי שאין חובה למנעו מלהיתפס.

אבל עדיין נראה שיש לחלק, שהרי לא מדובר כאן על נהג שתמיד נוהג בצורה כזו, אלא הנידון הוא באדם נורמטיבי שבדרך כלל נוהג כחוק, רק שבאקראי נחה עליו רוח שטות והחליט להשתעשע עם חבריו. ולמרות חומרת הדבר, נראה שעל מקרה כזה לא דיברו הפוסקים, ועל כן למעשה נראה כי מן הראוי לאותת לו על הניידת המתקרבת.

עצמם ואת כל סובביהם. ברמ"א (ס' שפ"ח י"ב) מביא שאדם כזה, מותר למסור למלכות מפני שיש לו דין 'רודף'. ובשו"ע הרב (הל' שמירת הגוף והנפש סעיף יד) הוסיף כי יש להתרות בו קודם, ורק אם לא מפסיק מעשיו למרות ההתראה - מותר למסרו.

ומכאן למדו פוסקי דורנו לדון לגבי עברייני תנועה המסכנים את הציבור. בשו"ת מנחת יצחק (חלק ח, סימן קמח) כתב, שאדם הנוהג בצורה מסוכנת והתרו בו ולא שמע, מותר למסרו לרשויות. אבל הוסיף, שאם לא התרו בו אין למסרו. אבל בשו"ת תשובות והנהגות (ח"א סימן תת"נ) חלק עליו, וכתב כי בנהיגה אין דין התראה, אלא כל מי שעולה על הכביש

תקציר השאלה הקודמת:

נהג אוטובוס שמבחין בחברו שמתוך קלות דעת ושעשוע - נוהג בכביש בצורה מסוכנת. במקביל הוא מבחין בניידת משטרה המתקרבת מרחוק. האם לסמן לנהג קל הדעת אודות האיום המתקרב, או שמא עדיף להניח לשומרי החוק ללמדו לקח?

תשובת הגאון רבי צבי רותן שליט"א רב מוכן 'אש התורה', ראש כולל הלכה ומו"צ בשכונת גני איילון - לוד:

במקורות מופיעה שאלה דומה, לגבי אדם המסכן את הציבור בהתנהגותו. בשעתו, היו כאלו שעסקו בזיוף מטבעות, וסיכנו בכך את

לקבלת העלון במייל שלחו מייל ל-benachat45@gmail.com

קו 'בנחת' *6736

